

JaSeSoi
ry

JOURNAL

1-2/2022

Musiikki vanhustyön tukena

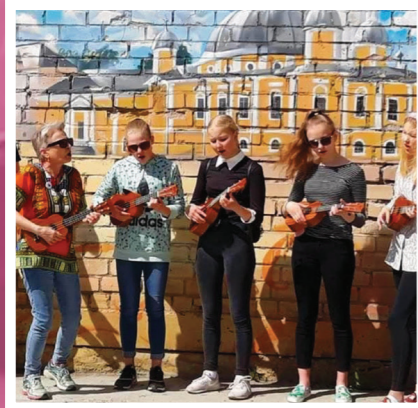
JaSeSoy ry

JOURNAL

Sisältö 1-2/2022

s.6

s.10

s.16

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Kaikkosen kolumni
- 5 JaSeSoy nuotintaa I: Lauluhattu
- 6 Lähikuvassa Taavi Lehtonen
- 10 Ollaanko tuttuja jo, Päivi Pulkkinen?
- 12 Terveisiä kursseilta!
- 18 Lapsuuden laulut ovat ikääntyneelle tärkeä voimavara
- 20 Musiikki osana hoitolaitoksen arkea
- 22 Juornal
- 24 JaSeSoy nuotintaa II: Kuu kiurusta kesään
- 25 Hallitus esittäytyy
- 29 Orff-kurssit ja International Music Village
- 30 JaSeSoy-info

JULKAISIJA
JaSeSoy-musiikkikasvatusyhdistys ry
Orff-Schulwerk Association of Finland

PÄÄTOIMITTAJA
Elina Simes

TOIMITUS
Ulla-Sisko Jauhainen, Terhi Kuusisto,
Susse Mattila, Lauri Myllylä, Elina Simes,
Laura Vainio

ULKOASU
Minna Silvennoinen

VALOKUVAT
JaSeSoy ry

ISSN
1238-9242

PAINO
Savion Kirjapaino Oy

Terveisiä livekursseilta – vihdoin!

TERVETULOA KEVÄÄN 2022 Journalin pariin! Tässä numerossa teemana ovat ikäihmiset. JaSeSoy on nimittäin tehnyt uuden aluevaltauksen kurssirintamalla, ja pilotoinut keväällä 2022 Elämäni soittolista -kursseja. Tällä kurssilla yhteistyötä tekivät Eläkeliitto, JaSeSoy ja Resonaari, ja se oli suunnattu eläkeikää lähestyville tai jo eläkettä nauttiville henkilöille. Journalin toimitus on kerännyt kokoon muutakin teemaan sopivaa luettavaa. Jyväskylän yliopiston väitöskirjatutkija **Annika Tammelan** artikkeli ikääntyneiden musiikkitoiminnan hyvinvointivaikutuksista keskittyy lapsuusajan laulujen merkityksellisyyteen. Tämän rinnalle tarjoamme kahden hoivamusikon haastattelut ja tunnelmat musiikin ja hoitotyön yhteensovittamisesta.

Lehdessä tutustutaan myös kahteen kiinnostavaan JaSeSoyin jäseneseen: **Taavi Lehtonen** kertoo omasta Orff-polustaan ja pedagogiikastaan todella inspiroivasti Lähikuvassa-artikkelissa, ja Ollaanko tuttuja jo? -palstalla esitellään pian eläköityvä **Päivi Pulkkinen**, joka on tehnyt valtavan hienon työuran musiikinopettajana. Juornal-osiossa taas on pieni kuvaus kevään juhlallisimmasta tilaisuudesta, kun JaSeSoy valitsi kevätkokouksessaan kaksi uutta kunniajäsentä: **Terhi Rauhalan** ja **Markku Kaikkosen**. Nämä viisaat musiikki-

kasvattajat ja kouluttajat ovat tehneet JaSeSoyin hyväksi mieltömän määrän arvokasta työtä, ja tekevät edelleen. Rumunpäristykset, kippistykset ja mahtavat onnentoivotukset näille huippopedagoogeille!

JaSeSoy on päässyt toteuttamaan livekursseja! Terveisiä kursseilta! -osiossa terveisiä lähetellään Loppiksesta, SyysSeSoista, Rytmiksestä ja uudelta Elämäni soittolista -kurssilta. Lisäksi näyttää siltä, että tämän kesän kohokohdat, eli Orff-kurssit ja International Music Village toteutuvat vihdoin! Kurssimainokset ja kouluttajatiedot löytyvät lehden loppupuolelta. JaSeSoy tarjoaa perinteisesti nuotteja opetuskäyttöön kaksi kappalein: **Tero Pajusen** Lauluhattu kuultiin 2021 SyysSeSoyin etäryhmässä, ja **Ulla-Sisko Jauhaisen** Kuu kiurusta kesään sekä Sunday Sharing -etätaamisessa keväällä 2021, että kevään 2022 Rytmiksen etäavajaisissa.

Nautinnollisia ja oivaltavia lukuhetkiä Journalin parissa!

Kaikkosen kolumni

MARKKU KAIKKONEN

Musiikinopetus on rauhankasvatusta

MUSISOINNISSA kaikki toimivat yhdessä ja kulkevat saman tavoitteen suuntaan. Kaikkia tarvitaan ja kaikkien tehtävillä on tärkeä merkitys lopputuloksen kannalta. Onnistumisista ja oppimisesta iloitaan yhdessä ja tarvittaessa toista tuetaan. Opitaan kuuntelemaan toisia ja uskalletaan itse ottaa tarvittaessa tilaa, vaikka soolon soittamisen ajaksi.

Yhdessä tehty, opittu ja koettu parhaimmillaan jaetaan myös muiden kanssa – usein esiintymällä. Esiintymisissä taidekokemukset ja oppimisprosessi monistuvat kuulijoiden kautta moninkertaiseksi ja kaikki hyvä välittyy elämyksellisesti eteenpäin. Jakamisen ja yhteisöllisyyden tunne ja tunnelma luovat turvaa ja antavat voimaa jaksamiseen niin itselle kuin koko yhteisöön.

Yhdessä tehty, opittu, koettu ja nyt lopulta muille esitetty ja toisten kanssa jaettu lopputulos on luovan ja monia

tunteita sisältäneen prosessin huipennus. Matkan varrella on opittu musiikkia, mutta myös toisen ymmärtämistä, neuvottelutaitoja, yhdessäoloa ja vastuun kantamista. Ollaan opittu rauhantaitoja.

Tämän kokonaisprosessin sparraaja eli opettaja on onnistumisen näkökulmasta merkittävässä avainroolissa. Keskeistä on opettajan pedagoginen osaaminen – se varmistaa, että soitto soi, laulu raikaa, keho liikkuu ja uutta opitaan ja tekemisestä innostutaan. Samalla toteutuu opettajan rooli empatiakyvyn ja elämisen taitojen vahvistajana ja tätä kautta rauhankasvattajana. Näitäkin asioita täytyy opettajuudessa opiskella, opetella ja oppia.

Yhdessä tekeminen sekä jokaisen luovuuden ja potentiaalinn kunnioittaminen on Orff-pedagogiikan peruslähtökohtia. Keinoja ja ideoita näiden tavoitteiden saavuttamiseen JaSeSoi tarjoaa

kurseillaan. Täydennyskoulutus tarjoaa opettajille mahdollisuuden oppia ja kokea itse näitä vuorovaikutuksen, jakamisen, yhdessäolon ja yhteisöllisyyden taitoja – yhdessä tekeminen on valmennusta rauhantaitojen omaksumiseen. Jakaminen ja yhdessäolo luo turvaa, toivoa ja välittämistä. Yhdessä musiikkia koki- en tulemme vahvemmaksi ja maailmasta tulee parempi. Musiikinopetus on rauhankasvatusta.

JaSeSoi nuotintaa I

SyysSeSoin etäryhmä virittäytyi päivän tunnelmaan Tero Pajusen Lauluhattu-laulun avulla. Tero itse kertoo käyttävänsä tätä laulua ”Missä hattuni, siellä lauluni” -konserttien avauksena, ja hän rohkaisee JaSeSoin jäsenistöä kokeilemaan kehorytmejä ja eri rytmisoittimia tämän laulun oheen.

Lauluhattu

Tero Pajunen 2021

C⁵ Fm/C C⁵ Gm C⁵

1. Mis - tä kum - mas - ta lau - lun sai - sin? Mis - tä ih - mees - tä kir - joit - tai - sin?
2. Mis - tä kum - mas - ta lau - laa voi - sin? Kuin - ka lois - ta - van loit - sun loi - sin?

Fm/C C⁵ 1. Gm C⁵

Lau - lu - ha - tun kun pää - hän paan, he - ti pää - sen mä tun - nel - maan.
Lau - lu - ha - tus - tain tai - kaa saan. Si - tä lai - tan mä lau - lel - maan.

2. C⁵ B^b6(add9) A^bmaj7 B^b

he - ti pää - sen mä tun - nel - maan; sit - ten an - nan men - nä
Si - tä lai - tan mä lau - lel - maan; sit - ten an - nan men - nä

C⁵ Fm/C C⁵ Gm C⁵

vaan!
vaan! (Tral - la - dal - laa - di dil - lan - dei.)

Valinnaisena johonkin väliin tai loppuun:

F⁷ B^b E^b7 A^b

Lau - lu - ha - tun saa sil - loin o - mis - taa,
Rauhallisemmin

D^b Cm B^b(sus4) B^b B^bm7

kun on ai - ka lau - laa ja maa - il - maa so - mis -

C⁵ Fm/C C⁵ Gm C⁵

taa.
a tempo (Tral - la - dal - laa - di dil - lan - dei.)

LÄHIKUVASSA

Taavi Lehtonen

TEKSTI LAURI MYLLYLÄ KUVAT TAAVI LEHTOSEN KOTIALBUMI

Nurmijärven yhteiskoulun musiikinopettaja Taavi Lehtonen muistaa pohtineensa musiikintuntin kulkua didaktisesta näkökulmasta jo lukioiässä. Musiikkiluokkien, musiikkiopiston ja soittokunnan kautta tie vei musiikkikasvatukseen opintoihin Oulun yliopistoon. Nyt hän on toiminut musiikinopettajana 20 vuotta. Vuonna 2016 toteutui pitkään hautunut suunnitelma osallistua Orff-kurssille, ja se kokemus vei mennessään. Vuoden 2018 Orff-kurssilla Taavi piti oman lukiolaisryhmänsä kanssa opetusdemon, joka jäi lähtemättömästi yleisönä olleiden kurssilaisten mieleen. Seuraavana vuonna Taavi olikin jo kurssilla kouluttajana.

Muuttuiko omassa opettajuudessa joutain Orffien myötä?

Orffin kautta löysin itseni edelleen toiminnallisena musiikkikasvattajana, mutta hieman uudesta näkökulmasta. Mukaan tuli ajatus taidekasvatuksellisista kokonaisuuksista, joissa kaikki etenee ikäänkuin tarinana. Orff-kurssien vetäjien touhuja ei tarvitse katsoa kuin kymmenen sekuntia, niin siellä se näkyy heti. Kaikki on niin harkittua. Makein

juttu oli, että kurssit toivat rohkeutta tehdä, luottaa, liikkua ja elää hetkessä. Kun opettaja luottaa kokonaisuuksiin ja siihen mitä on tekemässä, niin kyllä kehollisetkin jutut menevät oppilaille tosi hyvin läpi.

Oliko sitten aikaisemmin esteitä kehollisuudelle?

Aikaisemmin puuttui se kokonaisuuden ajattelu. Nykyään esimerkiksi läm-

pät ovat osa kokonaisuutta ja ne johtavat aina johonkin. Siirtymät soittimille voidaan tehdä taputtaen rytmiriffiä, liikkumalla tilassa musiikin tahtiin tai stillien kautta. Kaikki on samaa kokonaisuutta. Harmoniasoittimelta voidaan siirtyä kahdeksan tahdin aikana djembelle, jolla soitettiin alkuperäinen rytmiriffi. Ja sitten taas palataan harmoniasoittimelle. Paljon etenee ajassa laskettuna, ja soiva musiikki voi kestää suurimman osan

VASEMMALLA Joskus uudet ideat yllättävät kesken tunnin.

YLLÄ Usein musiikillinen matka lähtee rakentumaan djemberiffistä.

kun niitä toistaa eri ryhmien kanssa ja kesken tuntien tulee ideoita, että hei tehdään näin. Soveltaminen ja muokkaaminen tapahtuu tuntien ohessa. Toki materiaalit ja miten niihin mennään, pitää miettiä. Mutta melkeinpä enemmän ahdistaa se, että soitetaan viisi irrallista biisiä, kuin se, että päästään jossain materiaalissa

kulttuuriyleisöä, emme tietenkään vain musikoita. Ja siihen ovat juuri parhaita tapoja hetket ja matkat, joissa koetaan, että hei tämä tuntuu hyvältä ja on kivaa ja tätä tehdään yhdessä.

Miten omat oppituntisi rakentuvat?

Monesti tunti rakentuu niin, että rakennetaan jokin rytmiriffi djembeille, ja sitten tehdään siihen harmoniat kitaroilla ja ukulelella. Oppilaat miettivät siinä vaiheessa, että näissä soinnuissa on jotain tuttua, mikä tämä biisi on. En koskaan paljasta etukäteen materiaaliani, etteivät ennakkoluulot kappaletta kohtaan pääse vaikuttamaan, vaan ajatus on, että viedään oppilas ensin musiikin sisään. Sitten, kun alan laulamaan kappaletta, oppilaat innostuvat: "Ai, tää on tää!" Jos rummuttamisen kautta päästään hyvin yhteiseen työskentelyyn, niin an-

tunnista. Keholliset jutut olivat aiemmin irrallisia leikkejä, joista itsekkin ajatteli, että miksi me tällainen juttu tehdään. Ei luottanut siihen, että se kantaa. Nyt ei tarvitse enää ajatella sellaista, vaan on pikemminkin ajatus, että totta kai tämä tehdään, kun tämä etenee näin ja näin.

tosi syvälle ja voidaan käyttää siihen paljon aikaa. Taidekasvatuksesta tällaisessa yhteisessä matkassa on kysymys. Kaikella on merkitystä, on yhteinen päämäärä, yhteinen syke, ja matkaa tehdään yhteisessä ajassa. Kasvatamme taide- ja

Miten matka rakennetaan?

Eikö sitten ole valtava työ suunnitella tuollainen kokonainen matka?

Sehän ei ole valtava työ, kun luottaa hetkeen, ja ryhmäkin vie materiaalia omaan suuntaansa. Materiaalit muokautuvat tehdessä pikku hiljaa,

Yhdessä musisointi on upeimpia yhteistyön muotoja.

nan sen jatkoa: mennään soolokierroksia ja tehdään stoppeja ynnä muuta. Tuntirakennetta pystyy muokkaamaan tilanteen mukaan. Mutta rytmi tai harmonia edellä etenen. Joskus on myös tehty tunnin alkuun äänimasema, joka on voitu äänittää ja käyttää abstraktina taustana soitettussa materiaalissa.

Toistatko tuntien aloituksissa samaa kaavaa? Entä miten päätät tunnit?

Tosi paljon tuntien alut toistuvat samanlaisina niin, että haetaan yhteinen keskittyminen ja yhteiset iskut. Joskus taas laitan esimerkiksi vaikka jonkun kansanmusabiisin soimaan ja lähdän vaan kävelemään. Oppilaat tulevat perässäni ja toistavat kaiken mitä teen. Nappaamme kävellessä ukulelet seinältä ja menemme paikoillemme istumaan, puramme ukulelet pussista musiikin tahtiin, ja kun musiikki loppuu, meillä on soittimet valmiina ja voimme alkaa katsoa materiaalia taululta. Hyvin yksinkertaisia juttuja loppujen lopuksi.

Etenkin seiskojen kanssa on tärkeää edetä tosi strukturoidusti niin, että ei jää tyhjää tilaa. Valinnaiset ryhmät taas tulevat istumaan ja odottamaan, että mitähän tuolla äijällä on tänään. Nyt olen hetken seiskojenkin kanssa mennyt suoraan asiaan, mutta kyllä aika pitkään vedän alkuun sitä yhteistä keskittymistä. Pyrkimyksenä on tehdä tunnin aikana se yhteinen matka. Joidenkin ryhmien kanssa matka on lyhyempi tai ohuempi, mutta jonkinlainen punainen lanka siinä pitäisi olla. Lopetus voi olla vaikka, että haetaan vielä kertaalleen rummut ja mennään paikalle. Joskus vain lopetetaan. Ihanne tietysti olisi, että lopuksi palataan alkuun, mutta arjessa se voi olla joskus aika paljon vaadittu.

Toiko etäjakso mukanaan uusia työtapoja?

Kyllä se antoi oppia, muutamia niitä menetelmiä olisi kiva käyttää lähiopetuksessakin. Uusia juttuja oli mm. kuunnelmien teko Google Meetin avulla ja **Iiro Rantalan** My Finnish Calendar -levyä mukailtava tehtävä, jossa oppilaat tekivät omaan syntymäkuukauteensa liittyvän teoksen, esimerkiksi runon, taulun, valokuvatyön. Sitä tehtiin useamman tunnin aikana, ja sieltä tuli upeita töitä, esimerkiksi yksi lego-animaatio, jossa oli yli 1500 kuvaa.

Turvallisessa ilmapiirissä uskalletaan myös nauraa.

Ajatuksia työn taustalla

Etenkö materiaali vai taitotavoite edellä?

Vähän molemmin päin. Esimerkiksi kun kasien kanssa käsiteltiin melodiaa, niin silloin musisoitaessa nostettiin melodia esille. Mutta joskus se lähtee materiaalista: lähdetään kehittelemään siihen taustaa, tehdään toinen ääni, otetaan soolokierroksia jollain tietyllä asteikolla. Jollain tunnilla saatetaan käyttää aikaa vaikka siihen, että kaikki pääsevät soittamaan soolon. Sitten taas, jos halutaan harjoitella tiettyjä soittoja, niin sitten valitaan biisejä, joissa niitä on. Vuoden sisään mahtuu monenlaista lähtökohtaa materiaalin valinnalle.

Mitä ajattelet musisoinnista vuorovaikutusvälineenä?

Maailmassa ei ole olemassa upeampaa yhteistyön muotoa kuin yhdessä musisointi. Se on avointa, siinä on inhimillisyys mukana, se on valtavan suvaitsevaa ja jollain lailla primitiivistä. Jokainen tekee sellaisena kuin on. Sellaisille taidoille on kysyntää kaikilla elämäntilanteilla tänä päivänä ja etenkin tulevaisuudessa enemmän kuin ymmärretäänkään. Se on kyllä ihan paras viesti, mitä yhteisöittäminen ja vuorovaikutus musiikin keinoin antaa lapselle. Minulle tärkeää hahmoa Orff-maailmasta, **Markku Kaikkosta**, siteeraten: ”Aina kun musiikki soi, maailma on hyvin.” Mitä enemmän musiikki tunnilla soi, sitä parempi ilmapiiri.

Eikö yhdessä musisoiminen myös edellyttä turvallista ilmapiiriä?

On tosi tärkeää, että jokainen kokee olonsa turvallisesti olla ja tehdä. Turvallisessa ilmapiirissä oppilas uskalttaa tehdä sitä, mitä hän haluaa tehdä, vaikkapa soittaa rumpuja. Opettajan tehtävä on tehdä tunnista niin turvallisen tuntuinen, että kaikki uskaltaisivat yltää parhaimpaansa. Jos joku on lukossa, edetään pienin askelin. Ja ne onnistumiset ovat ihania. Eräs oppilaani lähti seiskaluokalla siitä, että aina kun liikepiirissä lähestyi hänen oma vuoronsa tehdä jotain, hän aivan tärisi jännityksestä. Nyt kaksi vuotta myöhemmin ysillä itsenäisyysjuhluvideossa hän lauloi tosi makeat soolopätkät. Todella mieleton kasvutarina! Hänen kohdallaan se turvallisuus onnistui tosi hyvin. Ja sellaista turvallisuuden pitäisikin olla, että uskalletaan tehdä, vaikka menisi pieleen. Sanon oppilaille, että itse mokailen täällä joka tunti, ja tekin saatte tehdä niin. 20 vuoden aikana myös yleisessä kouluilmapiirissä on tapahtunut muutosta. Aiemmin joku saattoi reagoida negatiivisesti toisten virheille, mutta nykyään kaikki kiinnittävät huomiota onnistumisiin epäonnistumisten sijaan. Virheet, jos sellaisia nyt on edes olemassa, ovat oikeastaan enemmän nykyään ilmapiiriä parantavia ja jäitä rikkovia elementtejä.

Miten tiivistäisit oman opetusfilosofiasi?

Soiva musiikki on kaikkein tärkeintä. Näin myös Markku Kaikkonen toteaa

usein. Oma opetusfilosofiani muotoutuu joka tunti ja joka hetki, koko ajan siinä tapahtuu jotain. Opettajan pitäisi aistia hetkiä, eikä vain suorittaa opetusta. Se vaatii jaksamista. Toivottavasti löydän vielä Orffin kaltaisia isoja juttuja myös tulevaisuudessa, etten jämähtäisi ajatukseen, että näin opetetaan. Ensimmäisen kymmenen vuoden jälkeen sitä ajatteli, että näin sitä nyt sitten tehdään...vissinkin. Ja sitten huomasi, että eipä muuten tehdäkään, vaan voi tehdä vielä syvemmin. Tästä tullaankin tosi isoon pointtiin filosofiassani, että musiikkikasvatuksen tehtävä on mielestäni jättää oppilaaseen elämänmittaisia jälkiä: kokemuksia, tunnelmia, tilanteita, oivalluksia, muistoja koko elämää varten. Hetkiä. Eli soiva musiikki ja elämänmittaiset jäljet, siinä ovat varmasti tärkeimmät asiat, joita haluan opetuksessa toteutuvan.

Opettaja kouluttamaan

Miten päädyit Orff-kurssille kouluttajaksi?

Kouluttaminen Orffeilla tuli vähän yhtäkkiä. Oli se kolmannen vuoden opetusdemo. Se oli jännää, mutta siitä jäi tosi hyvä mieli. Seuraavana vuonna, kun olin lopettelemassa omia opintoja, minulta kysyttiin, tulisinko opettamaan kurssille. Se tuntui isolta askeleelta, ja kyselin kouluttajatiimiltä, olisiko minulla heidän mielestään annettavaa. Opettaminen kurssilla sujui yllättävän luontevasti. Minulla oli Soili Perkiön

tuki koko ajan, ja asiat käytiin etukäteen läpi. Kouluttajatiimi on niin huippu, että sen oppipoikana on turvallista olla. Siinä tiimissä on suomalaisen musiikkikasvatuksen sielua parhaimmillaan ja siellä ajatellaan isoja kokonaisuuksia.

Olet kouluttanut musiikinopettajia myös Orffien ulkopuolella. Kerro siitä.

Minulla on yritys Musiikkiverstas Soiva, jonka päätoimena on musiikkikasvatukselliset projektit. Olen mm. pitänyt lähikuntien luokan- ja aineopettajille vesokoulutuksia, joissa olen käynyt läpi arjessa käyttämiäni työtapoja. Mielestäni yläkoulu- ja lukiomaailmaa pitäisi tuoda enemmän Orffien piiriin ja päinvastoin. Olen tässä koronakiemuroissa suunnitellut musiikinopettajille Musaopen arki-työn koulutusta, jossa käytäisiin toiminnallisen musiikkikasvatuksen työtapoja, tehtäisiin musaa, keskusteltaisiin ja saataisiin yhteisöllistä tukea toisiltamme. Se olisi noin viiden tapaamisen kokonaisuus, joka pidettäisiin täällä Nurmijärvellä omassa luokassani. Ajatuksena oli aloittaa tänä keväänä, mutta nyt se kyllä siirtyy ainakin ensi syksyyn.

Olet tärkeä osa yhteisöä

Millaiset resurssit sinulla on oman työsi tekemiseen?

Olen saanut nauttia siitä, että taitoja taideaineita pidetään koulussamme todella merkityksellisinä. Tietysti olen myös itse määrätietoisesti nostonut oppi-

ainettani esiin. Soittimistoa on kerrytetty 20 vuotta, ja nykyään luokassani mihin tahansa käteni ojennan, se osuu johonkin soittimeen. Kiitos rehtorimme, budjettimme on täysin avoin. Meillä on yhteinen taulukko, josta nähdään kaikki käytettävissä oleva raha. Näin varoja ei valu epämääräisiin hankkeisiin, vaan melkein kaikki raha on pedagogiseen käyttöön. Voimme myös taito- ja taideaineiden ryhmän kanssa tehdä yhteistyötä budjetin suhteen, esimerkiksi eräänä vuonna laitoimme muista aineista muutaman satasen, jotta tekstiilityölle saatiin lisää ompelukoneita. Meillä on koulussamme loistava ja aina yhteen hiileen puhaltava taito- ja taideaineiden aineryhmä. On ilo tehdä töitä osana sellaista porukkaa. Parasta on se, että ei koskaan tarvitse ruinata mitään, vaan voi katsoa budjetista, onko rahaa käytettävissä. Suositellen avointa budjettia kaikille.

Millaisia ohjeita antaisit uransa alussa olevalle musiikinopettajalle?

Muista, että musiikinopettajana olet yksi tärkeimmistä palasista kouluyhteisössä. Älä ikinä pyydä olemassaoloasi anteeksi. Joskus pitää myös miettiä miten asiansa tuo esille, esimerkiksi kokouksissa ei puhu biiseistä vaan materiaaleista. Tietysti pitää valmistautua tekemään paljon töitä. Samalla sitten pitäisi kuitenkin osata säästää itseään ja muistaa omat jaksamisen rajat. Työn keskellä voi tapahtua kaikenlaista, mikä uuvuttaa, vaikka itse työ ei väsyttäisikään. Työn-ohjausta voin omasta kokemuksesta suositella. Jos joskus on jaksamisen kanssa ongelmia, niin hae tukea tarpeeksi ajoissa. Jaksaminen loppuu tosi nopeasti, jos rajojen yli mennään. Ja sitten, mitä enemmän tulee ikää, sitä enemmän pitää vetää rajoja.

Entä Orff-kurssia miettivälle?

Tule kurssille! Ole ensin muutama vuosi töissä ja tule sitten kurssille.

Poimintoja Taavin työstä Nurmijärven yhteiskoulussa voi seurata Instagram-kanavalta: [nyk_musa](#)

Taavin mielestä on tärkeää, että opetuksessa käytetty musiikki puhuttelee myös opettajaa itseään.

Ollaanko tuttuja jo?

TEKSTI ULLA-SISKO JAUHIAINEN
KUVAT PÄIVI PULKKISEN KOTIALBUMI

Tällä palstalla JaSeSoin ry:n rivijäsenet esittäytyvät ja kertovat kuulumisiaan

Päivi Pulkkinen

Kuka olet, missä asut ja mitä teet työssäsi?

Olen Päivi Kristiina Pulkkinen, musiikinopettaja Kouvolasta. Opetan musiikkia kahden peruskoulun 7-9 luokilla Inkeröisissä ja Myllykoskella.

Mistä olet saanut kipinän musiikin opettamiseen?

Oma musiikinopettajani **Leo Toivanen** oli armoitettu kuoronjohtaja ja isähahmo. Hänen esimerkkinsä teki minuun lähtemättömän vaikutuksen. Ilman Leksaa en varmasti olisi siinä, minkälaisen elämäntyön olen saanut tehdä ja missä olen nyt. Valmistuin ensin peruskoulun luokanopettajaksi, mutta päädyinkin Leksan viransijaiseksi ja sitä kautta innostuin hakemaan Sibelius-Akatemiaan ja valmistuin musiikinopettajaksi vuonna 1982.

Miten orff-pedagogia näkyy työssäsi?

Orff-pedagogian kokonaisvaltaisuus, rytmikan, liikkeen ja elämysten kautta oppimisen innostavuus on ollut ihan ratkaiseva kulma musiikin opetustyöhön.

On vapauttavaa päästää irti suorituskeisyydestä ja lähestyä musiikkia ilon ja tekemällä oppimisen kautta.

YLLÄ Päivi pötköttelemässä vetämänsä Anjalankosken Nuorisokuoron edessä kuoron 25-vuotisjuhlakonsertissa vuonna 2018.

Tunnelmaa JaSeSoin Music Villagen laivajameista. Päivi toisena vasemmalta.

Paras muistosi JaSeSoin kursseilta tai tapahtumista?

Paras muistoni on Oriveden kesäkurssilta 1990-luvun lopulta, jolloin omat lapseni olivat kurssilla mukana. Asuimme samassa huoneistossa **Heli Raatikaisen** ja **Tanja Lämsän** kanssa. Olimme kuin yhtä perhettä ja meillä oli hirveän hauskaa yhdessä.

Onko sinulla jo suunnitelmia lähitulevaisuudessasi hämmöttävien eläkepäivien varalle?

Ihastuin JaSeSoin Rytmiksistä Järvenpäähän niin paljon, että ostin sieltä rivitaloasunnon. Toivon saavani Kouvolan asuntoni tyhjennettyä ja myytyä, jotta voin muuttaa sinne ensi vuonna. Pääkaupunkiseudulla asuvat myös ”muman muruset”, lapsenlapseni.

Päivi (toinen vasemmalta) jamittelemassa Myllykosken koulun oppilaiden kanssa Vologdassa ystäväkouluvierailulla toukokuussa 2019. KUVA Matias Finér.

Elämäni soittolista

TEKSTI ELINA SIMES KUVAT ENNI NUORA, LAURA VAINIO

Soilin ja Elisan työpajassa oli maaginen tunnelma. KUVA Enni Nuora.

koulutuksen kanssa, ja Eläkeliiton edustajina kurssilla fasilitoivat ikäihmisten musiikkitoiminnan superammattilaiset **Heidi Oilimo** ja **Heini Siltainsuu** (heilä on tällaiselle toiminnalle ihan oma titteli: fasilitantta). Resonaari tarjosi kurssille niin tilat kuin kouluttajankin – **Markku Kaikkonen** veti yhteissoittotyöpajaa ja nostatti yhteishenkeä niin kuin vain Markku osaa. **Eija Ahvo** toimi kurssitiimin mentorina, äitihahmona ja kurssipäivän käynnistäjänä, ja neljättä työpajaa kannatteli hellästi ja turvallisesti **Tero Pajunen**.

Kurssi oli siitakin poikkeuksellinen, että jokainen osallistuja toi mukanaan läheisen, jonka kanssa musiikkimuistoja jaettiin. Läheinen toimi myös kirjurina, jotta tärkeitä kappaleita ja muistoja saataisiin päivän aikana mahdollisimman paljon talteen. Kirjurit olivat puolisoita, sisaruksia, ystäviä ja lapsia, ja observoijan näkökulmasta näiden parivaljakoiden yhteistyö oli mahdollottoman kaunista katseltavaa.

Kaikki yksitoista paria aloittivat kurssipäivän yhdessä Eija Ahvon kanssa. Eija vei osallistujat mielikuvitusmatkalle äänimaljojen ja rummun avulla. Lempeän aloituksen jälkeen osallistujat jäivät hetkeksi kirjaamaan tunnelmiaan ylös ja keskustelemaan parinsa kanssa matkan herättämistä muistoista. Eijan läsnäolo kirvoitti osallistujilta muistoja hänen lauluistaan – paikalla taisi olla muutama fani! Vaan kukapa meistä ei olisi Eijan fani. Pienen hengähdystauon jälkeen osallistujat jakautuivat kolmeen porukkaan, ja pienryhmät suuntasivat tahoillensa Teron, Markun sekä Elisan ja Soilin työpajoihin.

Kolme pienryhmätyöpajaa olivat hyvin erilaisia keskenään niin työskentelytavoiltaan, rytmiltään kuin intensiteetiltäänkin. Tämä oli valtava rikkaus, ja vaikutti siltä, että erilaiset työskentelytavat auttoivat muistelua ja soittolistan kokoamista eri tulokulmista. Elisan ja Soilin työpajassa lähdettiin intensiivi-

syyden syvään päätyyn kuuntelemalla kohtuääniä, rummuttamalla sykettä, tarjoamalla kaikille tilaa kuunnella ja soittaa, ja luomalla ihokarvat pystyyn nostattavan kaunis akustinen maailma sansulan, caxixin, kielirummun, udun ja djemben avulla. Kaiken kruunasi Elisan taianomainen avainviulu. Musiikki soi koko työpajan ajan, ja ajatus olikin, että musisoimisen nostattamat muistot ja kappaleet kirjattaisiin ylös session jälkeen. Työpajassa musisointiin osallistujat tasa-arvoisesti niin muistelijat kuin kirjaajatkin.

Markun yhteissoittotyöpajassa osallistujat pääsivät koskettimien taakse ja pläpäämään Kuvionuottikirjojen kappalevalikoimia. Monelle osallistujalle tämä työskentelytapa nosti esiin sellaisia kappaleita, joita ei olisi muuten muistanut olevan olemassakaan. Muisteluparit olivat saman koskettimiston äärellä, ja päähenkilön, eli muistelijan, tehtävänä oli poimia listoilta itselleen tärkeitä kappaleita. Jokainen pari pääsi yhdessä soittamaan koskettimilla kuvionuoteista valitsemiaan kappaleita. Markun sanoma työpajan aikana olikin, että soittamisessa alkuun pääseminen on helppoa ja hauskaa. Ja totta tosiaan sessiossa sellaisetkin osallistujat, jotka eivät olleet ikinä koskeneet pianoon, saivat soitettua valitsemansa kappaleen alusta loppuun niin, että muut pienryhmässä lauloivat mukana. Kappaleiden selaaminen kirvoitti laulumuistoja osallistujasta jos toisestakin.

Teron työpajassa muistojen herättelyn välineenä käytettiin osallistujien yhteistä kokemusmaailmaa. Piirissä keskustellen, toisia kuunnellen ja muiden ideoihin tarttuen aika lensi siivillä ja laulut raikasivat. Teron lempeä läsnäolo ja valmius heittäytyä minkä vain kappaleen kimp-puun sai osallistujat avautumaan ja laulamaan toisilleen sekä improvisoimaan sooloja ja äänimaisemia.

Keskellä päivää oli monelle osallistujalle tarpeeseen tuleva tauko, hiljainen kävely. Kulosaari kylpi kevätauringossa, ja osallistujat lähtivät pienelle ulkoilulle, jonka aikana ainoa heille määrätty tehtävä oli olla hetki yksin, omien ajatustensa kanssa. Kurssipäivän yksi kantava teema

olikin taukojen merkitys ja rauha. Pitkät tauot työpajojen välillä tekivät päivästä seesteisen.

Kurssin materiaalin jatkotyöstöä varten koko päivä videoitiin. Videomateriaalista, osallistujien jaetuista kokemuksista ja työpajojen ohjaajien ajatuksista koostetaan syksyllä avoin verkkomateriaali, jota kuka tahansa muistelun ja musiikin kanssa työskentelevä voi hyödyntää. Elämäni soittolistan, itselle merkitykselliset kappaleet tai suosikkigenren voi kirjata Omakannan hoitotohto-kohtaan antamaan tulevaisuudessa läheisille

tai mahdolliselle hoitohenkilökunnalle tietoa siitä, millainen musiikki auttaisi juuri minua. Elämäni soittolista -kurssin osallistujille järjestettiin palautetilaisuus Zoomissa viikko kurssin jälkeen, missä heiltä kerättiin ajatuksia kurssipäivästä ja sen synnyttämistä tunnelmista. Niin monet osallistujat toivoivat jatkoa saman ryhmän kanssa, että sellainen luultavasti järjestetään syksyllä, jotta soittolistan parissa työskentelyä saadaan vietyä vielä pidemmälle.

Tero Pajusen työpajassa päästiin myös valssin pyörteisiin. KUVA Laura Vainio.

ELÄMÄNI SOITTOLISTA on pitkään kypsytely pilotti aivan uudelta kurssista ja musiikkitoiminnan muodosta. Kurssipäivään kutsuttiin JaSeSoin ja Eläkeliiton toimesta osallistujia, jotka olivat kiinnostuneita tekemään elämänsä soittolistaa – muistelemaan elämänsä tärkeimpiä ja merkityksellisimpiä kappaleita, ja kokoamaan ne listaksi. Päivän aikana osallistujat pääsivät neljään eri työpajaan, joiden tarkoitus oli herätellä musiikkimuistoja erilaisista kohdista elämänpolkuja.

Kurssilla oli ennätysmäärä järjestäjiä. JaSeSoin ryhmittymästä paikalla

olivat **Elisa Seppänen** ja **Soili Perkiö**, joilla oli yhteinen työpaja, sekä **Enni Nuora**, **Laura Vainio**, **Elin Bergdal**, **Terhi Kuusisto** ja **Elina Simes**, jotka observoivat kurssia, keittivät kahvia, hämmensivät soppaa, kävivät vielä kerran kaupassa, saivat kuin saivatkin tiskikoneen toimimaan, ja tarjosivat osallistujille mahdollisimman huoletoman ja mukavan päivän. Kameroiden ja äänityslaitteiden kanssa suurena apuna olivat hätiin kutsutut **Pekka Seppänen** ja **Juuli Kammonen**.

Elämäni soittolista järjestettiin yhteistyössä Eläkeliiton TunneMusiikki-

Terveisiä Loppiksesta!

TEKSTI SUSSE MATTILA

Kuinka onnellinen on loppislainen vuosimallia 2021? Aivan hurjan onnellinen, ja syystä: pandemian vuoksi kesältä 2020 tulevaisuuteen siirretty Loppis pääsi viimein toteutumaan kauniissa Etelä-Karjalassa 25.-27.7.2021. Mukana oli 24 innokasta loppuseminaarilaista, valtaosa Orff-polkunsa kesällä 2017 aloittaneita. Pandemian vuoksi tasokurssit eivät toteutuneet, mutta loppuseminariin eli Loppikseen saatiin sentään kokonutta, ja se tuntui juhlalliselta.

ETELÄ-KARJALA OTTI meidät vastaan sunnuntai-iltapäivänä korkealta porotavan auringon sekä lukuisten inisevien hyttysten kera. Ruokolahden kampus oli mitä kaunein paikka Orff-polun päättämiseksi, ja karjalainen herkkuruokapöytä, kuuma sauna sekä pulahtaminen Saimaan aaltoihin takasivat täyden rentoutumisen, musisoinnin ja oppimisen reflektioinnin lomassa. Lisäksi pääsimme etäyhteyksiä hyödyntäen osaksi kansainvälistä Orff-tunnelmaa, kun saimme esittää muun muassa suomalaisia kansantansseja merten takana oleville Orff-ystävillemme.

JaSeSoi ry:stä mukana Loppista organisoimassa olivat **Laura Vainio** ja **Iina Kotola**, opettajina toimivat **Soili Perkiö**, **Elisa Seppänen** ja **Markku Kaikkonen**. Kysyimme, mitä kurssilaisilla on Orff-polun nyt jäätyä taakse, kun kädessä ovat JaSeSoi ry:n ojentamat loppulahjat - inspiroivat, valkosivuiset nuottivihkot - ja upea todistus tasokursseista.

Illoiset Loppislaiset Laura Kohonen ja Heidi Koskinen.
KUVA Laura Kohonen.

Elina Wideman, Järvenpää

Ihastuin JaSeSoi:n järjestämien kursien positiiviseen ilmapiiriin ja halusin kokeilla sitä. Halusin myös kehittyä musiikinopettajana samaan suuntaan. Kriittisyys ja suorittaminen on vähentynyt, positiivisuus ja innokkuus on lisääntynyt. Sykkeen kokeminen ja eläminen yhdessä on vakiintunut tärkeäksi lähtökohdaksi opetuksessa. Mukaan on lähtenyt myös paljon konkreettisia työkaluja, joita on voinut soveltaa omille ryhmille vuosien varrella.

Kävin Orff-kurssit kymmenen vuoden aikana, jolloin oman pedagogiroolin

lisäksi sitä on kasvanut ihmisenä monella tapaa. Loppiksen aikana tuli pohdittua ja jäsenettyä omaa ihmisyyttä ja opettajuutta syvällisesti. Tehtävien kautta sitä alkoi oivaltaa yhä varmemmin omia vahvuuksia ja varmuus omasta osaamisesta lisääntyi. Positiivisen ilmapiirin myötä löysin myös armollisuutta omille heikkouksille, ja nykyään pystyy olemaan tyytyväinen itseensä sellaisena kuin on. Orff-vuodet ovat olleet merkittävissä osassa tätä kasvua.

Erityisen antoisa oli kesän Loppisleiri, jolloin oli aikaa rauhassa keskustel-

la, analysoida, itkeä ja nauraa aiheen parissa. Orff-ympyrä sulkeutui, ja prosessi saatettiin päätökseen. Se tuntui ainaltauuiselta elämykseltä, etenkin pitkän koronaeristyksen jälkeen. Löysin itseni paljon syvällisemmistä keskusteluista ja pohdintoista kuin ehkä edes omien läheisten kanssa. Harvoin on koolla näin paljon saman alan ihmisiä, jotka jakavat samanlaisia ajatuksia.

Fiilis on ollut hyvä myös Loppiksen jälkeen. Tuntui, että kesän jälkeen moni oli suuntaamassa kohti uusia tuulia, niin minäkin. Seuraavaksi sukellan

Anniina Sarkola riemuitsee Loppistodistuksen kanssa.
KUVA Anniina Sarkola.

erityispedagogiikan maailmaan ja otan Orff-opinnot mukaani. Ne eivät ole olleet minulle koskaan pelkkää musiikin pedagogiikkaa, vaan paljon laajemmin elämän asennetta ja aurinkoa.

Anniina Sarkola, Espoo

Koin, että tarvitsin lisää pedagogista osaamista työhöni ja halusin saada lisää ideoita siihen, miten lasten kanssa voi musiikkikasvatusta järjestää. Olen saanut Orff-kursseilta ystäviä, iloa improvisaatiota, inspiraatiota ja ideoita. Olen oppinut uusia lauluja, rytmiiikkaa, musiikkiliikuntaa ja pedagogista osaamista. Oppeja on voinut hyödyntää opetuksessa myös muissa osa-alueissa kuin musiikkikasvatuksessa.

Loppis oli mieletön kokemus. Se klousasi tämän viiden vuoden rupeaman. Oli ihanaa saada kokea se omien hengenheimolaisten kanssa. Yhteinen kokeminen ja jakaminen on tärkeää ja mieltä avartavaa. Loppiksessa kuin myös muillakin Orff-kursseilla kouluttajilta on saanut valtavasti tukea. Fiilis on haikea, mutta varmasti kaikkien kanssa törmäilläään vielä. Olen todella kiitollinen ja etuoikeutettu tämän kokonaisvaltaisen kokemuksen jälkeen.

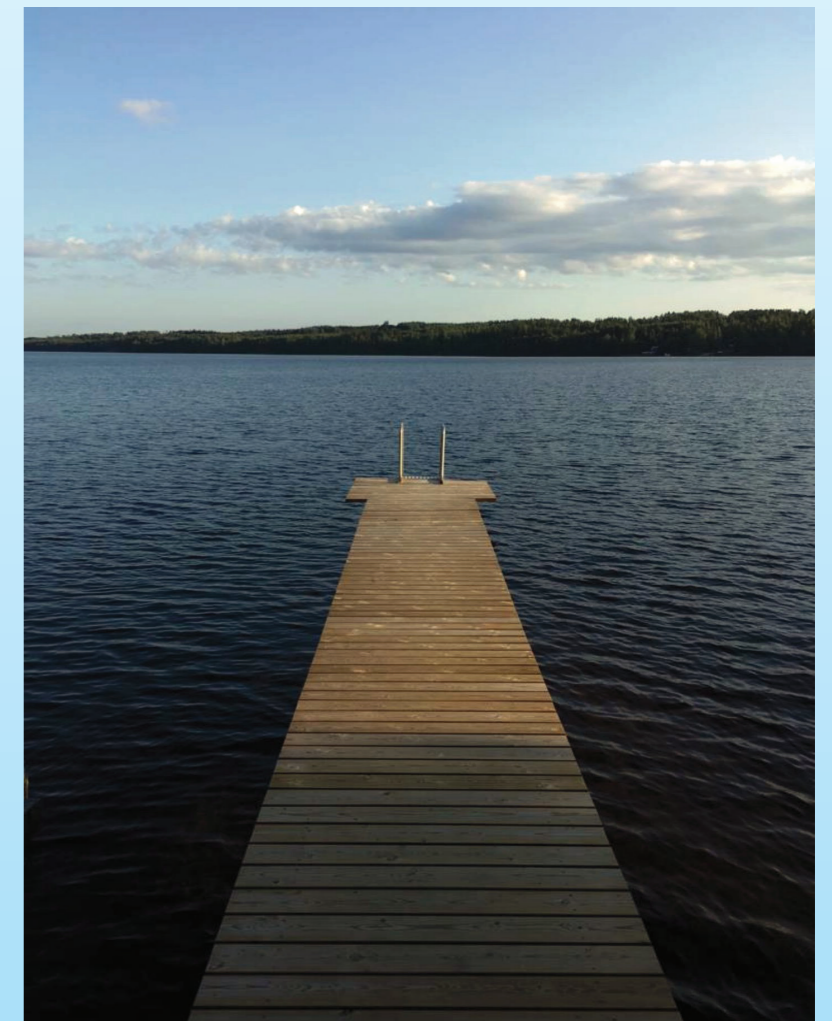
Laura Kohonen, Helsinki

Lähdin Orff-kursseille syventämään erityisesti musiikkiliikunnan taitojani sekä oppimaan musiikin kokonaisvaltaista opettamista.

Erityisen arvokkaana olen kokenut yhdessä tekemisen ja yhteisöllisyyden kokemusten saamisen, jotka varmasti heijastuvat myös työssäni. On ollut upeaa nauttia musisoimisesta toisten samanhenkisten ihmisten kanssa ja saada uusia ideoita. Olen myös rohkaistunut toteuttamaan ja soveltamaan oppimaani eteenpäin. Opetukseni on nykyisin varmasti enemmän omannäköistä kuin ennen Orff-kursseja. On ollut upeaa nähdä erilaisia hienoja tapoja tehdä samaa työtä!

Oli erityisen hienoa, että saimme tehdä Loppiksen koronapandemiasta huolimatta. Kahden vuoden tauko tuntui tietysti pitkälle, mutta Ruokolahdelle päästyämme pääsimme jatkamaan siitä, mihin aiemmin jäimme. Oman pienryhmän kanssa lähennyimme entistä enemmän. Loppiksessa oli hyvä mahdollisuus pohtia omaa siihenastista oppimisprosessia Orff-kesäkurssien osalta sekä lukuvuosien mittaan tapahtuneiden arkisten opetustilanteiden kannalta. Loppis-ryhmäläisiltä saatu palaute kantaa varmasti pitkälle, ja oli hienoa ihastella yhdessä kaikkien muidenkin omia, erilaisia polkuja.

Loppis järjestettiin Ruokolahdella, missä Saimaa ympäröi kampusaluetta.
KUVA Elina Wideman.

Kuulumisia Rytmiksestä

TEKSTI TERHI KUUSISTO KUVAT LAURA VAINIO

LAUANTAI-ILLAN HÄMÄRÄ Tuusulanjärven rannalla. Ulkotulet sytytettyinä laiturin reunalla ja rantalumessa. Jo kaukaa kuuluu lumen narskuna jäällä, kun parikymmentä kurssilaista lähestyy jääreitiltä rantaa. Hetkeä myöhemmin pääsemme kaikki laiturille riviin laulamaan ukrainalaista laulua. Kellopelien ja triangeliä kirkkaat äänet värittävät äänimaisemaa. Myös tätä on Rytmis: ilto-ohjelman ”Elämyspolku” moniaistisesti koettuna, ja samalla yhteisön yhteinen pysähtyminen ajankohtaisten asioiden äärelle.

Jo edellisenä iltana perjantaina 18.3. Rytmis 2022 polkaistiin käyntiin. Kursilaiset kokoontuivat Zoomissa Rytmis-Introon, jossa **Ulla-Sisko Jauhaisen** ja **Elisa Seppäsen** johdolla virittäydettiin viikonlopun tunnelmiin. Kurssi jatkui lähiopetuksena Järvenpään STEP-koulutuksessa (ent. Seurakuntaopisto) lauantaiaamusta sunnuntaihin. Osa kurssilaisista tarttui mahdollisuuteen osallistua Rytmis-viikonloppuun kokonaan Zoomissa, kun kurssin anti striimattiin etäryhmälle.

Lauantaiaamu alkoi lauluimproilulla ja kielellisellä leikkelyllä **Tero Pajusen** tapaan. Tero sai luotua ryhmään innostuneen ja välittömän tunnelman, ja uusiin ihmisiin oli hauska tutustua juttelemalla ”höpölopää”. Monelle osallistujalle kurssi oli ensimmäinen pitkän koronakauden jälkeen. Miten ihanaa olikaan kokoontua laulamaan yhdessä! Tunnilla kiinnitettiin myös huomiota äänenkäyttöön ja omasta äänestään huolehtimiseen – tärkeää viestiä meille äänenkäytön ammattilaisille!

Tiisa Ruisniemen työpajoissa tehtiin monenlaisia rytmikkaharjoitteita. ”Bum, bum, tsa, mulle suklaata ja lukuja...” – tuntui aluksi mahdottomalta kehorytmihässäkältä, mutta niin vaan ryhmä sai kokea oppimisen iloa, kun taitavan opettajan ohjauksessa pitkä loru ja kehorytmit yhdistyivät hienoksi kokonaisuudeksi. Tiisa itse on innostunut erilaisista epäsoittimista, joten Rytmiksessäkin päästiin soittamaan talouspaperirullilla ja rytmittämään palloilla.

Rytmikkaa ”epäsoittimilla”, eli talouspaperirullilla **Tiisa Ruisniemen** (edessä) ohjauksessa.

Tuusulanjärven jää auringonlaskun aikaan loi puitteet elämyspolun tunnelmaan.

Kolmantena kouluttajana kurssilla oli katalonialainen **Mireia Aguiar Marqués**, jonka työpajoissa päästiin Orff-pedagogiikan ytimeen. Prosessi eteni liikkeen ja musiikin kuuntelun kautta yhteisiin tanssiesityksiin, jotka saivat vielä niin kuvallisen kuin musiikillisenkin muodon. Mireian lempeässä ja oivaltavassa opetuksessa oli ilo olla mukana!

Kouluttajien lisäksi kiitoksen ansaitsevat myös **Iina Kotola**, jonka johdolla toivoteltiin hyvät huomenet toin toisillemme sunnuntai-iltana WarmUpissa,

sekä **Elisa Seppänen**, joka piti etäryhmän mukana tunnelmassa monin eri tavoin.

Rytmis-viikonloppu mahdollisti eri puolelta Suomea tulevien kollegojen tapaamisen – pitkstä aikaa. Ruokapöytäkeskustelut venyivät ajoittain jopa liiankin pitkiksi. Vanhoja kursseja muisteltiin, ja uusia verkostoja luotiin. Rantasaunalla keskustelut jatkuivat yli puolen yön. Ystävyyttä, yhdessä oppimista ja vertaistukea – sitäkin on Rytmis!

SyysSeSoi soi hybridinä eri puolilla Suomea

TEKSTI LAURA VAINIO KUVAT TEIJA MÄNNISTÖ

VIIME SYKSYN SyysSeSoi järjestettiin koronatilanteesta johtuen ensi kertaa hybridinä. Jäsenille ilmaiseen koulutus-tapahtumaan oli mahdollista osallistua joko etänä tai lähitapaamisissa eri puolilla Suomea. Tilaisuuden aloitti kaikille yhteinen **Anna-Liina Lindebergin** vetämä lämmittely ruudun välityksellä. Tämän jälkeen eriydyttiin eri paikkakuntien tapaamisiin tai etäkoulutukseen. Päivän päätteeksi pidettiin yhteisesti vielä yhdistyksen syyskokous Zoomissa. Kysyin mitä ajatuksia ja kokemuksia tämä hybridimalli osallistujissa herätti.

Rovaniemellä SyysSeSoin tapaaminen Lapin musiikkiopistossa oli pienimuotoinen ja siksi kotoisan rento,

kertoo **Sanna Koivuranta**. Sanna piti **Teija Männistön** kanssa yhden session ja **Esa ”Esse” Majava** ja **Pauliina Harju** toisen. Kaikki olivat Sannan mukaan tyytyväisen oloisia hybridimalliin, joka mahdollisti vaivattoman osallistumisen ilman pitempää matkustamista. ”Ehdottomasti kannatan jatkossakin tällaista mahdollisuutta, tosin kyllä tänne Rovaniemelle saa tulevaisuudessa järjestää ihan perinteisenkin SyysSeSoin”, naurahtaa Sanna.

Tampereella SyysSeSoin sessioiden vetäjiä olivat **Seija Hurskainen**, **Leena Toivanen** ja **Elisa Seppänen**. **Johanna Hallikaisen** mieleen jäivät Ikoiko-tanssit ja Hepokatti-yhteismusiisointi.

Rovaniemen SyysSeSoi järjestettiin Lapin musiikkiopistossa. KUVAT Teija Männistö.

”Hybridi oli hyvä idea, mahdollisti poikkeuksellisen aikana monen osallistumisen. Tapaamisen suurin anti oli ehdottomasti TAPAAMINEN ystävien ja kollegoiden kesken tässä koronan kurjistamassa ajassa”, Johanna toteaa.

Helsingissä SyysSeSoi järjestettiin Erityismusiikkikoulu Resonaarin tiloissa. **Veera Luomala** johdatti osallistujat mm. **Nikolai Rimski-Korsakovin** ”Scheherazaden” musiikin tunnelmiin ja sen herättämiin tunteisiin. Paikalla ollut **Mirkka Rouhio** piti päivää kaikinpuolin onnistuneena. Mieleen jäivät luova prosessi ja voimaannuttava ilta-ilta ihania JaSeSoilaisten kanssa. Hybridimallista Mirkka toteaa: ”Itse olin liveinä mukana ja se oli juuri ihanaa. Hybridimalli toimii silti myös ja etenkin kokouksen osalta on osan ihmisistä ehkä jopa helpompaa osallistua etänä.”

SyysSeSoin etäkoulutuksen annista vastasi **Tero Pajunen**. Etäilyyn osallistuneelle **Sari Mutaselle** jäi erityisesti mieleen Lauluhattu-laulu, joka on tässä lehdessä myös nuotinnoksena. ”Tykkäsin myös siitä ”Kuiskaajan aaria”-podcastista, se on esimerkiksi luokkatyöskentelyyn oiva juttu”, Sari lisää ja kommentoi lopuksi: ”Kyllähän tämä oli ehdottomasti parempi kuin ei mitään, mutta jäin kaipaamaan kyllä sitä mahdollista yhteisöllisyyden tunnetta, mikä perinteisessä, isossa SyysSeSoissa on ollut.”

Lapsuuden laulut ovat ikääntyneelle tärkeä voimavara

TEKSTI ANNIKA TAMMELA

KUVAT ANNIKA TAMMELAN KOTIALBUMI

Oletko ollut tilanteessa, jossa jo hieman huonomuistinen vanhus aktivoituu ja silmännähdän virkistyy kuullessaan hänelle tuttua musiikkia? Jos vastasit kyllä, olet päässyt todistamaan käytännössä musiikin positiivisia vaikutuksia ihmisen muistiin ja aivoihin, mistä on runsaasti tieteellistä, kliinistäkin tutkimusnäyttöä¹. Taidemuodoista juuri musiikilla ja siihen liittyvällä toiminnalla onkin eniten tutkimusnäyttöä ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä².

Ikääntyneiden lapsuusvuosilta tutut laulut virittävät muistoja ja virkistävät mieltä

Olen tehnyt paljon musiikkityötä seniorien parissa ja havainnut, että laulut, joita vanhuksat ovat laulaneet itse lapsuudessaan ja nuoruudessaan ja joista moni on edelleen suosittu yhteislaulu, osataan erinomaisesti. Musiikinopettajana ja muusikkona tunnen melko hyvin vanhat iskelmät ja niin sanotut ”ikivihreät”, mutta moni vanhusten toivomista ”kansakoululauluista”³ oli minulle joitakin vuosia sitten melko vieraita. Eräässä seniorirouvien lauluryhmässä esimerkiksi toivottiin juuri koulusta tuttuja lauluja kerta toisensa jälkeen: kansanlauluja, kuten Täällä pohjantähden alla; Suomen luonnosta ja vuodenasasta kertovia lauluja, kuten Peipon pesä; suosittuja hengellisiä lauluja tai virsiä, kuten Maan korvessa kulkevi lapsosen tie; sekä kotimaasta ja isänmaasta kertovia kappaleita, esimerkiksi Arvon mekin ansaitsemme. Laulukoetta kansakoulun opetusmetodinä on paljon kritisoitu ja sen muistelu saa monet värisemään inhosta. Siitä huolimatta ikääntyneet vaikuttavat laulavan mielellään myös koulusta tuttuja lauluja. Mikä on näiden laulujen salaisuus?

Muisteluryhmätoiminta ja kouluvuosien laulut

Vuoden 2022 alussa valmistuneessa musiikkikasvatuksen väitöstutkimuksessani⁴ selvitin, millaisia merkityksiä suoma-

laiset ikäihmiset antavat kouluvuosiltaan tutuille lauluille.

Tutkimuksessani järjestin viidessä keski-suomalaisessa seniorikodissa laulus- ja muistelutuokioita pienryhmille. Kukin 3–5 henkinen muisteluryhmä koontui kanssani kahdeksan kertaa noin tunniksi kerrallaan laulamaan, kuuntelemaan ja muistelemaan osallistujien kouluvuosilta tuttuja lauluja. Tapaamiset pohjautuivat eri teemoihin, kuten ”luonto ja vuodenasat”, ”isänmaa ja muut maat”, ”kansanlaulut”, ”lastenlevyt” tai ”iskelmät”. Itse lauloin mukana säestäen lauluja kitaralla, pianolla tai kanteleella, ja välillä kuuntelimme levytettyä musiikkia. Osallistujilla käytössään laulujen sanat. Haastattelin ja jututin ryhmäläisiä laulujen välissä, ja osa antoi yksilohaastattelun. Ryhmätoiminnan päätteenä osallistujat täyttivät palautus kyselyn.⁵

Tutkimukseen osallistui 20 senioria, jotka olivat käyneet kansakoulua vuosien 1945–1959 välisenä aikana. Tuolloin koulun musiikinopetus perustui nimenomaan laulamiseen ja oppiaineen nimi olikin laulu. Koulussa laulettuja lauluja muistettiin ja osattiin varsin hyvin. Samoja lauluja laulettiin paitsi koulussa vuosiluokasta toiseen, myös harrastuksissa, kuten partiossa tai kerhoissa, sekä kirkollisissa tilaisuuksissa, jotka olivat tyypillinen osa tuon ajan suomalaisen arkea.

Ajan arvot ja normit vaikuttivat vahvasti lapsen arkeen ja kokemuksiin. Jälleenrakennuksen aikana maatalousvaltainen Suomi alkoi hiljalleen modernisoitua kaupungistumisen myötä ja

maamme musiikkikulttuuri monipuolitu. Tutkimukseen osallistuneiden lapsuudessa vain harvassa kodissa oli levysoitin, mutta radio osalla jo oli. Sieltä kuuli harvemmin lapsia ja nuoria koskettavaa musiikkia. Moni yhdistikin iskelmä- ja tanssimusiikin vasta rippikoulun jälkeiselle ajalle.

Tuttujen laulujen laulaminen ja muistelu ovat vanhuksille tärkeä voimavara

Muisteluryhmiin osallistuneista seniorista valtaosalle omasta lapsuudesta tuttu laulujen laulaminen on yhä tärkeää. Yksi syy tälle oli se, että ne osataan ja muistetaan edelleen hyvin ja niitä on siksi mukava laulaa. Toisaalta laulut liittyivät vahvasti omaan menneisyyteen ja sen tärkeisiin tapahtumiin, henkilöihin ja paikkoihin. Moni laulu oli tuttu oman äidin tai mummon laulamana. Tietyt laulut myös nostivat pintaan voimakkaita haiden ja liikituksen tunteita.

Tuttuihin lauluihin pohjautuva ryhmätoiminta antoi osallistujille alustan, jossa he saivat kokea muun muassa kuulumista, merkityksellisyyttä, yhteisöllisyyttä, osaamista, kykenemistä ja päästä käsiksi monenlaisiin tunteisiin ja muistoihin. Yhdessä vertaisten kanssa laulaminen ja muistelu mahdollistivatkin heille kokemuksia osallisuudesta ja toimijuudesta, jotka ovat keskeisiä tekijöitä ikääntyneen hyvinvoinnin kannalta.

Annika Tammela.

LÄHTEET

(1) Särkämö, Teppo & Sihvonen, Aleks J. (2018). Golden oldies and silver brains: Deficits, preservation, learning, and rehabilitation effects of music in ageing-related neurological disorders. *Cortex*, 109, 104–123. <https://doi.org/10.1016/j.cortex.2018.08.034>

(2) Fancourt, Daisy & Finn, Saoirse (2019). What is the evidence on the role of arts in improving health and well-being? A scoping review. *Health Evidence Network synthesis report 67*. Copenhagen: World Health Organization Europe. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329834/9789289054553-eng.pdf>

(3) Tammela, Annika (2018). Ajankuva kansakoululauluista 1940- ja 1950-luvuilla: Ikäihmisten lapsuuden musiikkimuistoja. *Maisterintutkielma*. Jyväskylän yliopisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201805252801>

(4) Tammela, Annika (2022). Kansakoululaisen lauluarteisto: Jälleenrakennusajalta tutut laulut ikäihmisten laulukokemuksissa ja muistoissa. *JYU Dissertations 481*. Jyväskylän yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8993-4>

Ymmärrystä sukupolvien välille

Vuosikymmenten takaiset koululaulut saattavat tuntua nuoremman sukupolven musiikkikasvattajalle jo aikansa eläneiltä, mutta vanhemmalle väestölle ne ovat varsin luonnollinen osa omaa elämäntahtia. Väitöskirjani Kansakoululaisen lauluarteisto: Jälleenrakennusajalta tutut laulut ikäihmisten laulukokemuksissa ja muistoissa antaa nuoremmille sukupolville ymmärrystä siitä, mitä nämä laulut ikääntyneille merkitsevät.

Ikääntyneiden parissa työskentelevien olisikin hyvä tutustua näihin lauluihin ja ottaa ne repertuaariinsa. Laulatuksen tueksi olisi tärkeää kehittää yhtenäinen ja saavutettava materiaalipankki, jossa olisi laulujen sanat ja säestys vanhuksille soveltuvin sävellajein.

Annika Tammela, FM, ylipistonopettaja (musiikkitiede ja -kasvatus), muusikko

Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos

Finnish Centre of Excellence in Music, Mind, Body and Brain

Jyväskylän yliopisto

annika.s.tammela@juu.fi

Hoivamuusikot

KUVAT JYRKI MYLLYLÄN KOTIALBUMI

Jyrki Myllylä

TEKSTI JYRKI MYLLYLÄ

OLEN KOULUTUKSELTANI musiikin maisteri sekä sairaala- ja hoivamuusikko. Toimin vakinaisena osa-aikaisena (20h/vko) hoivamuusikkona Hoitokoti Päiväkummussa Helsingissä. Päiväkumpu on yksityinen perheyritys, jolla on kuusi toimipistettä eri puolilla Helsinkiä. Kaksi niistä on kehitysvammaisten palvelu- ja tukiasumisen toimipistettä. Ryhmäkoteja on kaikkina 10, joista kahdeksassa käyn viikoittain, kehitysvammayksiköissä 1-2 kertaa kuukaudessa. Asukkaiden ikähaitari Päiväkummussa on 43-100v. Paljon on muistisairaita mutta myös muita. Lisäksi kahdessa toimipisteessä on myös päivätoimintaryhmä, johon asiakkaat tulevat kotoaan päiväksi.

Toimenkuvaani kuuluu viikoittaiset musiikkihetket (45-60min) ryhmäkodeissa, päivätoimintaryhmiin osallistuminen kuukausittain, facebook-päivitykset, blogikirjoittelu Päiväkummun kotisivulle, omaistenilloissa sekä päiväkummun juhlissa esiintyminen. Käyn myös pyydettyä asukkaiden huoneissa musisoimassa mm. saatto-

hoitotilanteessa. Musiikkituokiot hoidan pääosin yksin, yhteistyötä toki teen kaikkien hoitajien kanssa tuokioiden mahdollistamiseksi.

Se minkälaisia työtapoja käytän, riippuu hyvin paljon asukkaiden toimintakyvystä. Toisissa paikoissa on enemmän keskustelua ja yhteislaulamista, kun taas toisissa painottuu enemmän esiintyminen. Asukkaiden kohtaaminen, kontaktin saaminen ja läsnäolo ovat kuitenkin kaiken keskiössä. Soitan useampaakin soitinta (piano, kitara, klarinetti saksofonit, haitari) joilla saan vaihtelua viikoittaisiin tuokioihin. Korona-aikana puhaltimet ovat tosin olleet pannassa (paitsi ulkona), samoin oli välillä myös yhteislaulaminen. Pysin toiminnassani huomioimaan myös ajankohtaiset asiat kuten erilaiset juhla- ja merkkipäivät.

Koen työssäni paljon mieleenpainuvia kohtauksia. Useimmiten asukkaiden (ja hoitajien) ilmeet kirkastuvat, kun tulen paikalle. Olen saanut jopa spontaaneja halauksia heiltä. Kiitollisuus on käsinkosketeltavaa. Myös siksi tämä on niin palkitsevaa työtä. Musiikin vaikutuksista sen verran, että täysin puhumaton asukas saattaa puhjeta laulamaan ja muistaa koko laulun sanat ulkoa. Muistan myös asukkaan, joka ei tiennyt missä oli ja mihin oli menossa,

mutta kun sai kitaran käteen, niin kaikki soinnut löytyivät. Yksi levoton asukas rauhoittui aina kun lauloin hummani hei kappaletta.

Musiikin vaikutuksia eri sairauksien hoidoissa tutkitaan nykyään jonkin verran ja hyviä tuloksia ilmenee jatkuvasti. Nyt olisi tärkeää, että tämä tieto kulkeutuisi päättäjille saakka, jolloin musiikin käyttö esimerkiksi hoivakodeissa nähtäisiin merkityksellisenä. Samoin olisi sairaala- ja hoivamuusikoiden koulutuksen laita. Oma kokemukseni on, että tahtoa kyllä hoivamuusikoiden käyttöön olisi, mutta rahaa ei. Ilmaiseksi kyllä pääsee soittamaan mihin vaan, mutta se ei ole musiikin ammattilaisille vaihtoehto. Toivon ja uskon että asian merkityksellisyys nähdään ja tulevaisuudessa musiikin ammattilaisia näkyy enemmän sairaala- ja hoivaympäristöissä.

Jyrki Myllylä toimii hoivamuusikkona Hoitokoti Päiväkummussa.

Katja Kolehmainen

TEKSTI TERHI KUUSISTO, KATJA KOLEHMAINEN

Millaista työtä teet hoivamuusikkona ja kenen kanssa? Millaisia työtapoja käytät?

Olen tehnyt syksystä 2019 lähtien Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän palkkaamana sairaala- ja hoivamuusikon työtä. Työparini on **Johanna Hartikainen**. Pääasiassa työskentelemme yksiksemme, mutta työtä aloitellessamme teimme muutaman "keikan" yhdessä. Mielestäni on hyvä, että on joku, jonka kanssa jakaa näitä kokemuksia. Voi saada ja antaa tukea. Se on ikään kuin työn-ohjausta puolin ja toisin. Toki sairaalapa-pit, ja erityisesti **Hanna Hella-Aro**, ovat tässä korvaamaton tuki. Sairaalapa-pit myös hoitavat alustavat yhteydenotot osastojen kanssa, joissa sitten vierailimme.

Sellistinä luonnollisesti soitan pääasiassa selloa. Mutta olen myös hiukan laulanut. Kerran potilaan pyynnöstä soitin myös pianoa, kun sellainen sattui oleskelutilassa olemaan. Perinteisessä mielessä en esiinny, vaikka toisinaan se on sitäkin. Musiikki ei ole hoivamuusikon työssä itsetarkoitus vaan vuorovaikutuksen väline. Se parhaimmillaan tuo iloa ja lohdutusta sekä vaihtelua sairaala- tai hoivaympäristöön. Tuttu musiikki esimerkiksi lapsuudesta tai nuoruudesta nostaa muistoja ja tunteita pintaan. Olen saanut kuulla paljon erilaisia tarinoita potilaiden ja asukkaiden elämästä.

Joskus aloitan musisoiminen oleske-

lutilassa, jossa saattaa olla useita potilaita tai asukkaita kerrallaan. Siitä olen toisinaan jatkanut huoneisiin, jossa kohtaan ihmisiä ehkä vain yhden kerrallaan. Se on mielenkiintoista senkin takia, että ihmiset saattavat käyttäytyä hyvinkin eri tavalla ryhmässä tai kahden kesken.

Yleensä suunnittelen etukäteen ohjelmistoa ja tietysti harjoittelen. Kyselen myös musiikkitoiveita ja koitan parhaan mukaan niitä toteuttaa. Aina en pysty. Tuntosarvet herkkänä täytyy tilanteisiin mennä. Täytyy aina olla valmis muuttamaan suunnitelmia ja mennä tilanteen mukaan, potilaan/asukkaan ehdoilla. Sairaalassa tai hoivapaikassa olen toisen reviiirillä, joten joku muu kuin minä on "pomo".

Olen soittanut kaikenlaista musiikkia: klassista, kansanlauluja, vanhoja koululauluja, elokuvamusikkia, iskelmiä, humppaa, oopperaa ja operettia. Toivelaulukirjat ovat kovalla kulutuksella. Olen myös tehnyt omia sovituksia soolosoitelle.

Juttelen myös musiikin lomassa ja monesti keskusteluista nouseekin musiikkitoiveita. Nauruakin piisaa.

Jos musisoin henkilölle, joka ei enää kykene kommunikoimaan, koitan luottaa omaan intuitiooni musiikkivalinnoissa. Auttaa, jos omainen tai henkilökunta on tietoinen mielimusiikista ja informoi minua.

Koronatilanne on vaikeuttanut työskentelyä monin tavoin kaikkine alati muuttuvine rajoituksineen: maskit, kokoontumisrajoitukset, laulukiellot, turvavälit, ja monet sulkeutuneet ovet. Nämä edellä luetellut on vielä pientä hoivamuusikolle, mutta sairaille ja vanhuksille, joilla on muutenkin melko vähän virikkeitä, se on aika vaikeaa, jopa raastavaa.

Mieleenpainunut kohtaaminen työssä?

Saattohoitopotilas, jota tapasin usean kuukauden ajan lähes viikoittain. Musiikin ohessa me myös juttelimme paljon. Hän oli ihana ihminen! Musiikki toi hänelle ja puolisolleen paljon iloa ja lohtua, ja koin etuoikeudeksi saada soittaa hänen hautajaisissaan.

Minkälaisia vaikutuksia olet nähnyt musiikilla olevan?

Rauhoittumista: Pelokas lapsi on rauhoittunut ja nukahtanut rauhallista musiikkia soitetuani, ja vihainen asukas taas rauhoittui tyystin ja lähtiessäni jäi iloisena laulemaan huoneeseensa. Hämmästytti, kun olen ilmestynyt selolineni sairaalahuoneeseen. No, tykkäsivät kyllä musiikista ja ilahtuivat silminnähdessä. Kerran eräs potilas istui sängyn laidalla odottamassa muusikon vierailua ja sanoi, että tämä on parasta lääkettä!

Olen havainnut lukemattomia kertoja musiikin tuovan iloa ja innostusta, kirvoittavan naurua, sekä lisänneen aktivoitumista, tai toisaalta myös rauhoittanut. Musiikki on nostanut muistoja pintaan ja aiheuttanut liikutuksen kyyneliä. Musiikki on lisännyt vuorovaikutusta, ei pelkästään minun ja potilaan/asukkaan välillä, vaan myös potilaiden/asukkaiden kesken, hoitohenkilökuntaa unohtamatta.

Tulevaisuudennäkymät hoiva- /yhteisömuusikoille?

Tilasta hoivamuusikon työlle kyllä olisi, jos vain rahoitusta löytyy. Eihän tämä lääke- ynnä muuta hoitoa korvaa, mutta jos mieli on iloisempi, niin eihän siitä haittaakaan ole. Päinvastoin. Tutkimukset musiikin vaikutuksista puoltaa kyllä sairaala- ja hoivamuusikon työtä. Ja tässä yhteydessä painotan, että sairaala- ja hoivamuusikko ei ole musiikkiterapeutti. Toki musiikilla itsellään on terapeuttisia vaikutuksia, mutta hoivamuusikko ei ole terapeutti.

Olisi myös kiva, jos hoitohenkilökunta käyttäisi omia musiikillisia taitojaan työnsä tukena. Ei tarvitsisi todellakaan olla ammattimuusikko. Joskus vaan suihkureissu tai pukeminen onnistuu helpommin, kun sitä tahdittaa jokin mukava laulu.

Katja Kolehmainen toimii Turun filharmonisen orkesterin sellistinä ja varaäänjohtajana, ja tekee hoivamuusikon työtä.

Jasesoin työpajojen kouluttajat lina Kotola ja Xavi Rocamora Tampereen musiikkikasvatuspäivillä.
KUVA Laura Vainio.

FiSMEn Mukaan! Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät Tampereella

Kaikkien aikojen suurimmat musiikkikasvatuspäivät järjestettiin 17.-20.11.2021 Tampere-talossa. Nelipäiväiseen konferenssiin osallistui lähes tuhat musiikkikasvattajaa ja organisaatiota ympäri Suomea. Jasesoin hallituksen **Anna-Liina Lindeberg** vastasi päivien järjestämisestä FiSMEn pääsihteerin roolissa. Koronapassi otettiin Tampere-talossa käyttöön juuri ennen päivien alkua, mutta järjestelyt sujuivat silti hyvin. JaSeSoin oli mukana päivillä järjestämässä perjantain Music in WEeeee -työpajaa. **lina Kotolan** ja espanjalaisen **Xavi Rocamoran** vetämä sessio saavutti suuren suosion, osallistujia isossa pajassa oli musisoimassa arviolta noin 80.

Yhteisömusikko - hyvinvoinnin tuoja elämän eri vaiheissa

Leena Pantun ja **Niko Nyqvistin** toimittama kirja on Jyväskylän ammattikorkeakoulun vuonna 2019 julkaisema katselmus yhteisömusikoksi opiskevien eri työelämän alueita koskevista kehittämissuunnitelmista. Projekteissa etsittiin sisältöä kysymykseen, miten musiikilla voidaan aktivoida ja piristää mieltä sekä keho yhteisömusiikin keinoin. Musiikin tuoman hyvinvoinnin kokonaisvaltainen ymmärtäminen on tulevaisuudessa yhä tärkeämpää.

JaSeSoin tukee Ukrainan Orff-yhdistystä

JaSeSoin hallitus on päättänyt lahjoittaa 1000e Ukrainan Orff-yhdistykselle JaSeSoin kansainväliseen toimintaan tarkoitettua Liselott Orffin rahastosta. -Toivomme, että tämä hirvittävä sota loppuu pian ja että rahoja voisi käyttää jollain tavoin ukrainalaisten lasten tukemiseen musiikillisin keinoin, toteaa yhdistyksemme puheenjohtaja **Elisa Seppänen**.

“Armotonta menoa - Hoivatyön lauluja” - palkittu musikaalidokumentti tärkeästä aiheesta

Vanhusten hoivatyön arjesta kertova musikaalidokumentti “Armotonta menoa - Hoivatyön lauluja” valittiin vuoden 2022 parhaaksi dokumenttielokuvaksi tammikuun DocPoint-elokuvajuhlilla. Se voitti myös Tampereen elokuvajuhlilla kotimaisen kilpailun pääpalkinnon sekä Kirkon Mediasäätiön palkinnon. **Susanna Helken** ohjaama dokumentti kuvaa vanhustyön karuakin arkea mustalla huumorilla ja pyrkii siten korottamaan ääntä inhimillisemmän vanhustyön puolesta. Musiikin dokumenttiin on säveltänyt **Anna-Mari Kähärä**.

KUVA Road Movies Oy.

Apurahaa Nordic Sounds -verkkomateriaalin kääntämiseen

JaSeSoin on saanut apurahaa Nordic Sounds -verkkomateriaalin käännöstyöhön (nordicsounds.info). Pohjoismaisia lauluja ja leikkejä sisältävä pedagoginen sivusto ilmestyi muutama vuosi sitten englanniksi, mutta se on käännetty jo tanskaksi, islanniksi ja fääriksi. Käännöstyö suomeksi on jo aloitettu ja lähes valmis. Käännösten toivotaan tuovan lisää käyttäjiä tälle hienolle ja ilmaiselle materiaalille.

Vuosikokous vahvisti uudet kunniajäsenet

Rytmiä yhdyessä pidetyssä JaSeSoin vuosikokouksessa vahvistettiin yhdistykselle kaksi uutta kunniajäsentä. **Terhi Rauhala** ja **Markku Kaikkonen** ovat molemmat olleet mukana kehittämässä suomalaista Orff-pedagogiikkaa JaSeSoin pedagogisessa tiimissä ja he ovat Orff OPS:n kirjoittajia. Molemmat ovat myös toimineet monivuotisia kouluttajina yhdistyksen Orff-kursseilla. Jasesoin kiittää ja onnittelee tätä “superkaksikkoa”!

Uusia kunniajäseniä onneltiin vuosikokouksessa, joka järjestettiin hybridinä Rytmiä yhdessä ja Zoomissa.
KUVA Elisa Seppänen.

Kuu kiurusta kesään

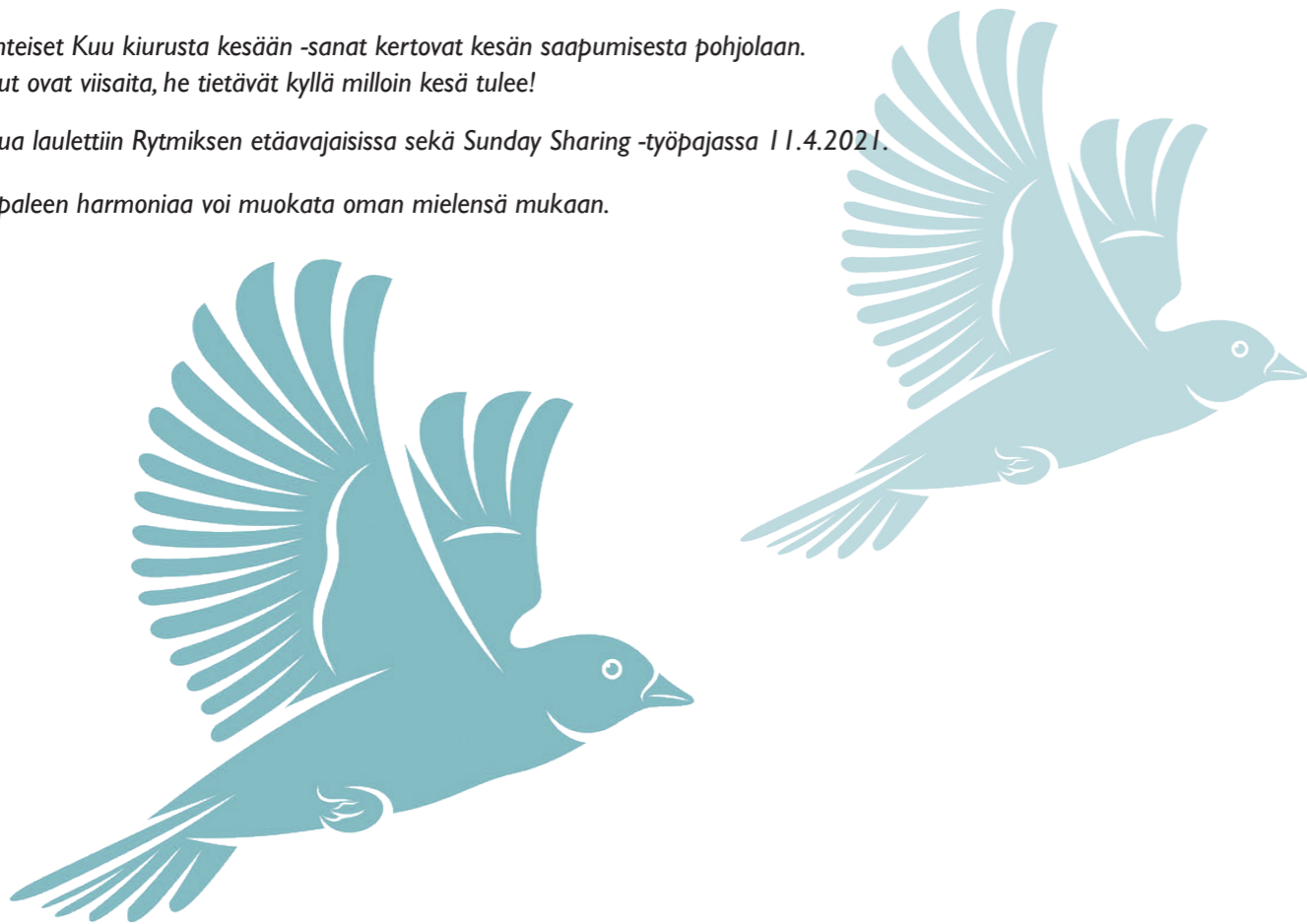
Säv. Ulla-Sisko Jauhiainen, san. trad.

D Am D E7 D Am D E7
Kuu kiu - rus - ta ke - sään, puo - li-kuu - ta peip - po-ses - ta,
5 D Am D E7 D Am D E7 D E7
vä - tä-rä kis - tä vä - hä-sen, pääs - ky-ses-tä ei päi-vää-kään. päi-vää-kään.

Perinteiset Kuu kiurusta kesään -sanat kertovat kesän saapumisesta pohjolaan.
Linnut ovat viisaita, he tietävät kyllä milloin kesä tulee!

Laulua laulettiin Rytmiksen etäavajaisissa sekä Sunday Sharing -työpajassa 11.4.2021.

Kappaleen harmoniaa voi muokata oman mielensä mukaan.

JaSeSoin hallitus esittäytyy!

Vuoden 2022 JaSeSoi-hallitus on täynnä upeaa osaamista, nopeaa reagointia ja rakkautta musiikkipedagogiikkaan!

Koska tämän lehden teemana ovat ikäihmiset, olemme käyttäneet aikakonetta ja kurkistaneet tulevaisuuteen, JaSeSoi-hallituksen eläkepäiviin.

Hallituslaiset on vanhennettu FaceApp-sovelluksella.

Elin Bergdal, Helsinki

Työskentelen Mattlidens skolanissa. Opetan musiikkia yläasteella ja ekaluokkalaisille.

Eläkepäivilläni haluan täyttää päiviäni asioilla mistä nautin. Musiikki soi ja ystävyys on parasta! Tavoitteena myös olla ”cool” mummo.

Ulla-Sisko Jauhiainen, Kuhmo

Asun perheineni Kuhmossa ja työskentelen varhaisiän musiikinopettajana sekä kanteleensoitonopettajana Kuhmon musiikkiopistossa. Nyt olen vanhempainvaipalla hoitelemassa pikkuista vauvaa ja 2-vuotiasta vauhtiviikaria.

Eläkkeellä varmaan villiinnyn aikatauluvapaudesta ja teen kaikkea sellaista, mitä en ole työelämän aikana ehtinyt. Jos olen vielä hyvissä henkisissä ja fyysisissä voimissa, voisin lähteä vapaaehtoisiin jonnekin köyhempiin olosuhteisiin. Radikalisoidun entisestään rauhan, ihmisoikeuksien ja ympäristöasioiden puolesta ollen ensimmäisessä rivissä mielenosoituksissa huutamassa ääneni käheäksi paremman maailman puolesta. Ja jos Luoja suo vaikka lastenlapsia, hemmottelen heidät aivan piloille ja teen aina lettuja ruuaksi.

Iina Kotala, Helsinki

Päätyökseni opetan Helsingin Pop & Jazz Konservatoriossa bändejä. Lisäksi teen musiikkia ja esiintyn yhtyeitteni Taikametsän ja Heart To Beatin kanssa. Koulutan ja kouluttaudun Suomessa ja ulkomailla. Kehomusiikki ja Orff-pedagogiikka ovat lähellä sydäntäni.

Eläkepäiviä tuskin näen, kun olen aina menossa. Haaveilen suuresta puutarhasta, jossa voisin kasvattaa rajattomasti erilaisia kasveja, joten sellaisen varmaankin sitten omistan. Eli olen aina menossa tai pihalla ;)

Katariina Kumpulainen, Espoo

Työskentelen taidepedagogina Kirkkonummen kunnalla eläen musiikki- ja taidehommia kahdessa eskariryhmässä.

Eläkkeellä aion tehdä vaikka mitä, koska olen rikastunut tekemällä uran musiikkikasvatushommissa! Aion ostaa kaupunkiasunnon Helsingin keskustasta, soittaa Viola da gambaa, juoda shampanjaa ja olla hyvin kultturelli mutta myös herättää pahennusta yöelämässä! Mökilläni kuopsutan puutarhaa ja nautiskelen hitaista aamuista ja uin sekä aamulla että illalla. Välillä matkustelen Japaniin, koska on jo keksitty ympäristöystävällinen superlentokone. En jaksaisi odottaa eläke-elämää!

Anna-Liina Lindeberg, Pernaja

Teen töitä yrittäjänä omassa Havinoi-yrityksessäni, joka tuottaa kulttuuri- ja hyvinvointipalveluita. Yrittäjän hommien lisäksi toimin koordinaattorina Suomen Säveltäjien sävellyspedagogisessa Ääneni äärelle -hankkeessa.

Eläkepäivilläni neulon, leivon hapanjuurileipää, musisoin, luen hyviä kirjoja ja nautin elämästä niin kauan kuin sitä riittää!

Terhi Kuusisto, Lieto

Olen lietolainen varhaiskasvatuksen opettaja ja työskentelen Kaarinassa. Olen aiemmalta koulutukseltani musiikkipedagogi (AMK), ja nykyisin saankin hyödyntää musiikillista osaamistani myös kiertämällä kaupungin eri päiväkodeissa kiertävän soittimiston ”Kaarinan musakärryn” kanssa. Työni onkin nyt mukava yhdistelmä omassa lapsiryhmässä toimimista, päiväkodin varajohtajuutta ja musiikkikasvatukseen innoittamista.

Eläkevuosinani teen käsitöitä: kudon villasukkia ja suristelen saumurilla. Käyn myös kahviloissa ja konserteissa yhdessä mummoystävieni kanssa.

FaceApp

Susse Mattila, Lahti

Olen Mattilan Susse, peruskoulun luokan- ja musiikinope ja yhteisömuusikko Lahdesta, tai Lahesta, kuten meillä päin tavaataan sanoa. Normaalioloissa opetan lapsia ja nuoria yhtenäisessä peruskoulussa, mutta juuri nyt olen opintovapaalla laulellen ja soitellen Lahden konservatoriolla ammatillisessa täydennyskoulutuksessa. Sivuhommana olen myös lasten ja nuorten tunnetaito-ohjaaja ja pian neuropsykiatrinen valmentaja.

Eläkepäivinä toteutan kaikkia kiireisten työvuosien aikana Pinteresttiin tallentamiani käsitöitä ja askarteluja, silitän koiraa, leivon ruisleipää leivinuunissa, muistelen kanteleen mustikkaa ja mansikkaa ja nautin hyvästä kahvista ja kirjallisuudesta.

Tuuli Lehtomäki, Helsinki

Töissä Jätkäsaaren peruskoulussa luokanopettajana ja musiikinopettajana timanttisessa tiimissä.

Eläkepäivilläni laulan kuorossa, hiihtelen ja neulon sukia.

Lauri Myllylä, Jyväskylä

Opetan Äänekosken lukiossa musiikkia ja venäjää. Saan vetää musiikin pakollisia kursseja monta kertaa vuodessa, ja niillä on hyvä testilla kaikenlaista Orff-peräistä. Tänä keväänä olen alkanut myös tehdä pieniä lauluja kielenopetukseen, ja huomannut, että kaikesta voi tehdä laulun, vaikka substantiivien suvuista.

Eläkkeellä istuskelen kahviloissa kirjoittelemassa ja lueskelemassa. Lähdän usein riippukeinun kanssa luontoon. Vietän aikoja maalla, saaristossa tai vanhoissa kaupungeissa. Puuhailen jotain jossain luovassa yhteisössä pienten ilonaiheiden parissa (kuten vaikka puutarhakonsertit) ja paremman maailman puolesta. Vapaaehtoistyö kuulostaa oikein hyvältä (kiitos ideasta, Ullis).

FaceApp

Enni Nuora, Kuopio

Työskentelen päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettajana 5–6-vuotiaille lapsille.

Eläkepäivillä hoidan kasvimaata ja kirjoitelen runoja vanhan tammen varjossa.

Elisa Seppänen, Helsinki

Työskentelen opiskelijana, friikkuna ja Siballa.

Eläkkeellä aion kirjoittaa muistelmia Bengstkärin majakalla ja laulaa laineiden kanssa merimieslauluja.

Elina Simes, Kerava

Olen Vantaalla työskentelevä, Keravalla asuva musiikkipedagogi-kirjastonhoitaja. Vastaan kirjastossani lapsiperheiden palveluista ja järjestän kaikenlaisia tapahtumia, konsertteja, satutunteja ja muskareita. Lisäksi suunnittelen ja parannan maahanmuuttajataustaisten perheiden palveluita Vantaan kirjastoissa.

Eläkepäivilläni aion hurahtaa puutarhanhoitoon ja säilömiseen. Talvisin lämmitän kaminaa ja teen ristisanoja, tai ehkä alan maalata pikkutarkkoja maisemakuvia. Tai sitten alan harrastaa keramiikkaa!

Laura Vainio, Porvoo

Työskentelen varhaisiän musiikinopettajana suomeksi ja ruotsiksi Porvoonseudun musiikkiopistossa. Oppilaani ovat 0–9-vuotiaita, muskarin lisäksi minulla on soitinkaruselli- ja viuluvalmennusoppilaita.

Eläkepäivilläni haluaisin kierrellä maailmaa ja viettää aikaani jossain meren äärellä.

JaSeSoin kesän kurssit

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma

7.-12.6.2022

STEP-opisto, Järvenpää

Orff-kursseilla saat Orff-pedagogiikan keinoin uusia, käytännönläheisiä ja syventäviä ideoita opetukseesi, ja kehität omaa musiikillista osaamistasi.

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma on kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä monipuolisen musiikkikasvatuksen kurssikokonaisuus, jonka opinnot vastaavat 20 opintopistettä. Kurseille osallistuminen ei edellytä aikaisempia opintoja, eikä sisällä testejä.

III-kurssin jälkeen järjestetään kokoava lopputyöseminaari, jonka jälkeen opiskelija saa kansainvälisen Orff Level Courses -standardin mukaisen todistuksen kurssikokonaisuuden suorittamisesta. Koko koulutusohjelman läpivieminen vie kurssilaisilta neljä vuotta.

Koulutusohjelma on tarkoitettu varhaiskasvatuksen opettajille, luokanopettajille, musiikinopettajille sekä kaikille muille musiikkia työssään käyttäville.

Kesällä 2022 Orff-kursseilla opettavat **Christa Coogan, Markku Kaikkonen, Taavi Lehtonen, Soili Perkiö, Elisa Seppänen ja Mikko Seppänen.**

International Music Village

International Music Village on kansainvälinen, luonnonläheinen matka opettajuuteen ja muusikkouteen. Kesällä 2022 International Music Village -kurssilla opettavat Pekka Saarikorpi ja Niamh O'Brien.

Rhythm & Movement with a Nordic Twist

Pohjoismaiset rytmit ja kansanlaulut, kehomusiikki ja luovat koreografiat, circle music ja arkisten esineiden tuottama musiikki. Näitä kaikkia teille tarjoilee Pekka Saarikorpi!

Pekka Saarikorpi on tämän päivän kysytyimpiä suomalaisia nuoren polven rytmikkakouluttajia.

Hän kouluttaa säännöllisesti pedagogeja, muusikoita, tanssijoita ja näyttelijöitä ympäri Suomea ja kouluttaa Rytmii & Liike -konseptillaan mm. Taideyliopistossa sekä Metropolia ja Karelia ammattikorkeakouluissa. Hän on myös opettanut rytmikkakouluissa erityisopiskelijoille yli 15 vuoden ajan.

Pekka käyttää keho-rytmikkää myös taiteellisessa työssään. Hän on sooloprojektillaan Pekka Saarikorpi Lento tehnyt yhteistyötä mm. Carl Knifin, Pori Dance Companyn, Carolina Moralesin, LeeLa Petronin ja Wusheng Companyn kanssa.

Between the Jigs and the Reels

Tutustu irlantilaisen perinnesävelmusiikin, perinnelaulun ja tanssin yhteyksiin. Niamh esittelee irlantilaisperinnettä ja sen historiallista kontekstia. Kurssilla lauletaan, soitetaan ja tanssitaan, tutustutaan Irlannin soitinsoittamiseen ja alueellisiin tyyliin, sekä tutkitaan ja kokeillaan, kuinka tämä materiaali soveltuu nykyaikaiseen musiikinopetukseen.

Niamh on harpunoittaja, säveltäjä ja laulaja Co. Limerickistä. Hän on esiintynyt Irlannissa, Euroopassa ja Yhdysvalloissa sekä sooloartistina että irlantilaisissa kansanmusiikkiyhtyeissä kuten The Chieftains, AnTara, Mick Moloney ja Hoodman Blind. Vuodesta 2017 hän on ollut aktiivinen audio- ja radioalalla. Hän on toiminut toimittajana ja tuottajana palkitun Gray Heron Medianissa ja The Irish in New York Oral History Projectissa. Hänen sävellystyössään yhdistyvät perinnesävelmusiikki, kansanmusiikki ja elektroninen musiikki sekä radio- ja äänitaide. Hänellä on tutkimuksia irlantilaisesta musiikista ja tanssista (BA) ja Irish Studies

(MA), ja hän tekee tällä hetkellä taiteen tohtorin tutkimusta Limerickin yliopistossa.

Niamh toimii myös tutorina Music Generationissa, Irlannin kansallisessa musiikkikasvatusohjelmassa, joka auttaa lapsia ja nuoria saamaan laulu- ja instrumenttiopetusta. Hän opettaa musiikkia ala- ja yläkoulussa ja johtaa Music Generation Clare's -harppuyhtyettä.

JaSeSoy

Musiikkikasvatusyhdistys
Orff-Schulwerk Association of Finland

Yleistä

JaSeSoy - vapaan musiikkikasvatuksen yhdistys ry, Orff Association of Finland, perustettiin vuonna 1993 jatkamaan MUSISOI ry:n vuonna 1985 aloittamaa musiikkikasvatustyötä. Yhdistys. Yhdistyksen koulutusten tavoitteena on tukea osallistujan omaa pedagogista kasvua, muusikkoutta ja työssä jaksamista. Yhdistys seuraa Orff-koulutusta ja -opetusta Suomessa.

Jäsenyys yhdistyksessä

Yhdistyksen jäseniksi voivat liittyä kaikki musiikkikasvatuksesta kiinnostuneet henkilöt ja yhteisöt. Yhdistyksen jäsenenä on muun muassa musiikin aineenopettajia, soitonopettajia, luokanopettajia, varhaisiän musiikinopettajia, kanttoreita, varhaiskasvattajia, musiikkiterapeutteja, erityisryhmien opettajia sekä tanssi- ja liikuntakasvattajia. Jäseniä yhdistää kiinnostus Orff-pedagogiikkaan ja sen luovaan soveltamiseen musiikkikasvatustyössä. JaSeSoy ry:ssä on noin 400 jäsentä.

Hallinto

Päätösvaltaa käyttävät sääntömääräiset vuosikokoukset. Yhdistyksen hallitus valitaan syyskokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Puheenjohtaja

Elisa Seppänen, elisa.seppanen@jasesoi.com

Muu hallitus

Enni Nuora, sihteeri, enni.nuora@jasesoi.com

Tuuli Lehtomäki, taloudenhoitaja,

tuuli.lehtomaki@jasesoi.com

Laura Vainio, varapuheenjohtaja,

laura.vainio@jasesoi.com

Elin Bergdal, sihteeri, elin.bergdal@jasesoi.com

Ulla-Sisko Jauhiainen, ulla-sisko.jauhiainen@jasesoi.com

Iina Kotola, iina.kotola@jasesoi.com

Katariina Kumpulainen,

katariina.kumpulainen@jasesoi.com

Terhi Kuusisto, terhi.kuusisto@jasesoi.com

Anna-Liina Lindeberg, anna-liina.lindeberg@jasesoi.com

Susse Mattila, susse.mattila@jasesoi.com

Lauri Myllylä, lauri.myllyla@jasesoi.com

Elina Simes, elina.simes@jasesoi.com

Tapahtumat

Koronapandemian aikana JaSeSoy ry:n tapahtumat ovat siirtyneet Zoom-alustalle. Allamainittujen tapahtumien lisäksi JaSeSoy ry on järjestänyt kuluneena vuonna paljon muitakin etätapahtumia.

RytmiS

Monipuolinen, virkistävä ja virikkeitä antava viikonloppukurssi, jonka työpajoissa heittäytyään musisoimaan, liikkumaan ja laulamaan huippupedagogien johdolla.

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma – Orff-kurssit I - II - III – loppuyöseminaari
Musiikkipedagoginen, opintojaksolta toiselle etenevä ja syvenevä koulutuskokonaisuus, jossa syvennyttään Orff-pedagogisen lähestymistavan kautta musiikkikasvatukseen. Koulutuksen viimeinen jakso on pedagogista kasvua refleктоiva loppuyöseminaari. Koulutuksen laajuus on 20 opintopistettä.

International Music Village

Luonnonläheinen, yhteisöllinen ja kansainvälinen matka opettajuuteen.

SyysSeSoy

Jäsenille ilmainen koulutustapahtuma, joka kokoaa jäsenistön vuosikokoukseen. Tarjoaa jäsenistölleen mahdollisuuden toimia kouluttajana.

International Sunday Sharing

Pandemiavuonna syntynyt sunnuntaitraditio. Kouluttajia jokaisesta maailman kolkasta. Seuraa sunnuntaiaikatauluja Facebook-ryhmästä "International Sunday Sharing with JaSeSoy and friends".

Kansainvälinen toiminta

JaSeSoy ry toimii yhteistyössä Carl Orff -säätiön (Carl Orff Stiftung) ja Orff-Forum (International Orff-Schulwerk Forum Salzburg) kanssa, ja pitää yhteyttä muihin Orff-yhdistyksiin muun muassa järjestämällä Sunday Sharing -tapahtumaa yhdessä AOSA:n (American Orff-Schulwerk Association) ja Orff Catalunyan kanssa sekä osallistumalla vuosittaiseen kansainväliseen Orff Forum -tapaamiseen.

Tiedotus

JaSeSoy ry julkaisee kerran vuodessa ilmestyvää JaSeSoy Journal -lehteä. Jäsenistöä tiedotetaan sähköpostitse, nettisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Soittimisto

JaSeSoy ry:llä on omaan koulutuskäyttöön tarkoitettu laaja Orff-soittimisto.

Jäsenedut

JaSeSoy ry tarjoaa jäsenilleen koulutuslennuksen Rytmiksestä, Musiikkipedagogiikan koulutusohjelmasta ja muista kurseista. Jäsenet saavat ilmaisen koulutuksen SyysSeSoyin yhteydessä. JaSeSoy ry järjestää jäsenilleen myös soittajaisia, mutta niitä ei ole järjestetty pandemiavuonna. Jäsenet saavat JaSeSoy Journal -jäsenlehden kerran vuodessa, sekä mahdollisuuden käyttää yhdistyksen Orff-käsikirjastoa. Jäsenet voivat hakea yhdistykseltä koulutustukea kansainvälisille Orff-kurseille.

JaSeSoy ry kannustaa musiikkikasvattajia aktiiviseen toimintaan.

JaSeSoi ry

Kurssikalenteri 2022

Koulutuksia kaikille musiikin parissa työskenteleville

RytmiS 19.–20.3.2022

STEP-koulutuksen Järvenpään kampus

Kouluttajina Mireia Aguiar Marques (Katalonia), Tiisa Ruisniemi ja Tero Pajunen

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma

Orff-kurssit I, II ja III 7.–12.6.2022

STEP-koulutuksen Järvenpään kampus (ent. Seurakuntaopisto)

Kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä monipuolinen kurssikokonaisuus, joka päättyy neljännen vuoden Lopputyöseminaariin.

Kouluttajina mm. Christa Coogan, Taavi Lehtonen, Markku Kaikkonen, Soili Perkiö, Elisa Seppänen ja Mikko Seppänen

Ilmoittautuminen: www.jasesoi.com/musiikkipedagogiikan-koulutusohjelma

International Music Village 25.7–30.7.2022

STEP-koulutuksen Jaakkiman kampus, Ruokolahti

Luonnonläheinen, yhteisöllinen ja musiikkipedagoginen matka opettajuuteen.

Kouluttajina Pekka Saarikorpi (Suomi) ja Niamh O'Brien (Irlanti)

Ilmoittautuminen: www.jasesoi.com/international-music-village

SyysSeSoi 24.9.2022

Jäsenille ilmainen koulutuspäivä, jonka yhteydessä on yhdistyksen vuosikokous.

Lisätietoja: www.jasesoi.com

Kurssit järjestetään pienimuotoisena ja ajankohtaisten koronasäädösten mukaisesti. Muutokset mahdollisia!
Seuraa tiedotusta yhdistyksen nettisivuilla ja Facebookissa.